

Εγχειρίδιο FACTIVE Περίληψη – Οδηγίες & Εργαλεία

Flipped classroom training Approach for Clothing and Textile Innovative VET Education

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παιδαγωγική μέθοδος της Αντεστραμμένης Τάξης, δίνει έμφαση στις μαθησιακές δραστηριότητες που προάγουν την κριτική σκέψη και τα κίνητρα των μαθητών. Με την προώθηση της μεγαλύτερης αλληλεπίδρασης μαθητή – δασκάλου στην τάξη, δημιουργούνται ευκαιρίες για συζητήσεις και ομαδική εργασία που επιτρέπουν στους μαθητές να αποκτήσουν εμπειρία στη συνεργασία και εξειδίκευση στο περιεχόμενο.

Συχνά ακούμε ή διαβάζουμε ότι “η κλωστοϋφαντουργία είναι παντού” και “πηγαίνει παντού”, ο τομέας της κλωστοϋφαντουργίας και ένδυσης έχει την ικανότητα να επαναφέρει τον εαυτό του και να φτάσει σε άλλους τομείς δραστηριοτήτων, όπως στην υγεία, προσφέροντας νέες λύσεις, όλο και πιο βιώσιμες και με απαραίτητη εστίαση στην κυκλική οικονομία.

Επιπρόσθετα με αυτή την ανάπτυξη υπάρχει μια πραγματικότητα που προκαλεί εταιρείες, τεχνολογικά κέντρα, φορείς επαγγελματικής και εκπαιδευτικής κατάρτισης, τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενώσεις, μεταξύ άλλων ενδιαφερομένων: η έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού και η δυσκολία στην προσέλκυση νέων και τη διατήρηση ταλέντων.

Η έλλειψη κατάρτισης και ανανέωσης του προσωπικού έχει ζωτική σημασία για την επέκταση του κλάδου και τη δυνατότητα επενδύσεων.

Η σύμπραξη του έργου FACTIVE έχει δημιουργήσει ένα σύνολο εργαλείων που στοχεύουν να ενισχύσουν τη δυναμική της εκπαίδευσης μέσω του μοντέλου Flipped Classroom (αντεστραμμένη τάξη), που θεωρείται ως ένα από τα πιο πρόσφατα παιδαγωγικά μοντέλα που έχει τη δυνατότητα να αλλάξει τον τρέχοντα παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας.

Αυτό το έγγραφο είναι μια σύνοψη του εγχειριδίου FACTIVE Οδηγίες και Εργαλεία, στο οποίο επισημαίνουμε τους πόρους και τα εργαλεία που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε στη μεθοδολογία Flipped Classroom (αντεστραμμένη τάξη).

Αυτό το έγγραφο σας επιτρέπει να εξοικειωθείτε, στη γλώσσα σας, με τις αρχές της μεθόδου εκπαίδευσης FACTIVE και πώς μπορεί να εφαρμοστεί στην πράξη. Με αυτή την έννοια, προσπαθήσαμε να κάνουμε μια επιλογή από τίτλους από το πραγματικό εγχειρίδιο.

Για βαθύτερη γνώση, σας προσκαλούμε να διαβάσετε το πλήρες εγχειρίδιο που είναι το αποτέλεσμα του **Εγχειριδίου IO4 - FACTIVE**.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	2
1. ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ FACTIVE – ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ	4
2. Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ FACTIVE ΩΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	5
3. ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΕΝΟΣ FACTIVE ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ.....	7
4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ factive.....	11
4.1. Προηγούμενη Αξιολόγηση Γνώσεων.....	11
4.2. Ενδιάμεση Αξιολόγηση.....	13
5. FACTIVE KIT ΓΙΑ ΛΙΣΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	15

1. ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ FACTIVE – ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Στον παρακάτω πίνακα, μπορείτε να δείτε μια λίστα με διαφορετικές Παιδαγωγικές Τεχνικές που μπορούν να εφαρμοστούν στη Μεθοδολογία FACTIVE, τόσο πρόσωπο με πρόσωπο όσο και προσαρμοσμένες στην διαδικτυακή προσέγγιση μάθησης. Όλες αυτές οι τεχνικές θα έχουν το ρόλο και την αξία τους στην ενεργό διαδικασία διδασκαλίας/μάθησης. Μπορεί να είναι χρήσιμο να σχεδιαστούν διαφορετικοί συνδυασμοί παιδαγωγικών παρεμβάσεων.

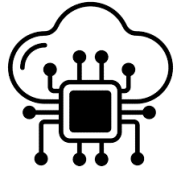
Παιδαγωγική Τεχνική	Βασικό στοιχείο
Έκθεση/ Διάλεξη	Η διάλεξη είναι η μονόδρομη μέθοδος διδασκαλίας που βασίζεται στην ικανότητα του εκπαιδευτή να παρουσιάζει τις πληροφορίες.
Επίδειξη	Ο εκπαιδευτής μεταδίδει τη γνώση δείχνοντας πώς γίνεται.
Παιχνίδι ρόλων	Δουλεύεται η ικανότητα να βάζεις τον εαυτό σου στη θέση του άλλου και η ενδοσκόπηση.
Καθοδηγούμενη Συζήτηση	Ενεργητική και συμμετοχική μάθηση μέσω διαλόγου για την υποστήριξη της μεταφοράς γνώσης.
Προσομοίωση (εικονική πραγματικότητα)	Αντιπροσωπεύει ένα αντίγραφο ή μιμείται πραγματικά γεγονότα.
Εικονογράφηση	Οπτικοποίηση εικόνων που σχετίζονται με τις πληροφορίες που πρέπει να μάθουμε.
Brainstorming	Όλες οι ιδέες είναι ευπρόσδεκτες προκειμένου να βρεθεί μια αποτελεσματική μέθοδος επίλυσης ενός προβλήματος.
Ανάλυση case studies	Οι εκπαιδευόμενοι έρχονται αντιμέτωποι με ένα πραγματικό ή φανταστικό σενάριο και πρέπει να αναλύσουν την κατάσταση και να καταλήξουν σε μια λύση.
Συνεργατική μάθηση (Buzzgroup)	Οι εκπαιδευόμενοι μοιράζονται ευθύνες και εξαρτώνται ο ένας από τον άλλο για την επίτευξη μιας συγκεκριμένης εργασίας.
Παιχνίδια	Δραστηριότητες βασισμένες σε κανόνες που βασίζονται σε ανταγωνιστικές καταστάσεις.
Επισκέψεις για μελέτη πραγματικών σεναρίων	Οι εκδρομές σε ενδιαφερόμενα μέρη είναι ένας τρόπος για τους εκπαιδευόμενους να γνωρίσουν νέες πραγματικότητες και προοπτικές, προκειμένου να εμπεδώσουν τη γνώση.
Κρίσιμο περιστατικό	Δίνεται στους εκπαιδευόμενους μια σύντομη περιγραφή μιας προβληματικής κατάστασης και καλούνται να προτείνουν μια λύση.

Πίνακας 1- Παιδαγωγικές τεχνικές

2. Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ FACTIVE ΩΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Η έννοια της μεθοδολογίας FACTIVE συνίσταται από έναν οργανωμένο συνδυασμό παιδαγωγικών μεθόδων, παιδαγωγικών τεχνικών και διδακτικών πόρων. Η εφαρμογή τους ποικίλλει ανάλογα με τους επιθυμητούς στόχους και προϋποθέτει αποτελεσματικό και προσεκτικό σχεδιασμό, ο οποίος λαμβάνει υπόψη τα ατομικά χαρακτηριστικά των εκπαιδευομένων, καθώς και τους ρυθμούς μάθησης του καθενός.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται ορισμένες προτάσεις παιδαγωγικών δραστηριοτήτων που οργανώνονται από τις διάφορες εκπαιδευτικές περιοχές και σύμφωνα με τους διδακτικούς πόρους που απαιτούνται για την υλοποίησή τους.

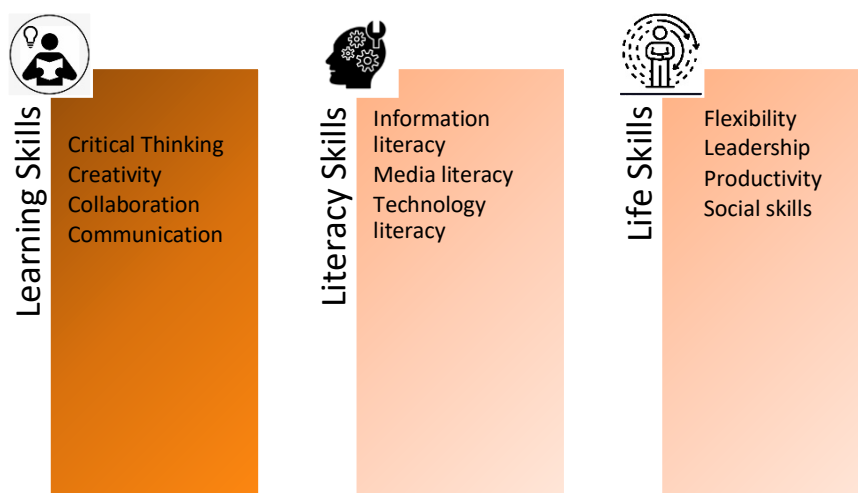
Κλάδος Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων	Παραδείγματα Δραστηριοτήτων
Τεχνολογικός 	Οδηγίες με τη βοήθεια υπολογιστή
	Παιχνίδια
	Μετατροπή σε παιχνίδια
	Προσομοίωση
Διανοητικός 	Διάλεξη
	Διαμόρφωση ερωτήσεων, απάντηση ερωτήσεων
	Επίλυση προβλημάτων
	Case Study
	Δραστηριότητες που βασίζονται σε προβλήματα
	Role-modelling
	Εκπαίδευση βασισμένη σε ερεθίσματα
	Role play
Επαγγελματικός 	Σωκρατική μέθοδος σεμιναρίου
	Φροντιστήριο
	Συντονισμός συζητήσεων
	Ενθάρρυνση της πρωτοβουλίας και της έρευνας
	Παρακολούθηση εν ώρα εργασίας
	Καθοδήγηση και μαθητεία
	Πρακτική άσκηση
Συνεργασία μαθητών	Εναλλαγή εργασιών
	Ζεύγη και μικρές ομάδες καθοδηγούμενες από ερωτήσεις
	Ζεύγη και μικρές ομάδες καθοδηγούμενες από ένα σύνολο οδηγιών
	Ζεύγη, μικρές ομάδες και όλη η τάξη δημιουργούν νέο υλικό

	Ομαδική εκπαίδευση/ Συνεργατική μάθηση

Table 1- Pedagogical Activities

3. ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΕΝΟΣ FACTIVE ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ

Τον τελευταίο αιώνα οι συνεχείς αλλαγές και πρόοδοι στην επιστήμη και την τεχνολογία έχουν αλλάξει δραματικά τις προσδοκίες και τις απαιτήσεις σε πολλούς επαγγελματικούς τομείς, και τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα ρούχα και η μόδα δεν αποτελούν εξαίρεση. Ενώ τον περασμένο αιώνα ήταν αποδεκτό και επαρκές για τα άτομα να έχουν ορισμένες γνώσεις και δεξιότητες, ο 21ος αιώνας απαιτούσε από τα άτομα να προχωρήσουν περαιτέρω και να αποκτήσουν νέες δεξιότητες για να συμβαδίζουν με τις αλλαγές τόσο στην εργασία όσο και στην καθημερινή ζωή. Αρκετά ιδρύματα, οργανισμοί και μελετητές έχουν εργαστεί για να προσδιορίσουν τις βασικές ικανότητες του 21ου αιώνα, με αποτέλεσμα ένα πλαίσιο επικεντρωμένο σε συνολικά 12 δεξιότητες, χωρισμένες σε τρεις κύριους τομείς, τις λεγόμενες δεξιότητες του 21ου αιώνα, που χρειάζονται οι εργαζόμενοι και οι μαθητές του σήμερα. να πετύχουν στην καριέρα τους:

Εικόνα 1- Δεξιότητες 21^{ου} αιώνα

Ένας Εκπαιδευτής Factive πρέπει να είναι επαγγελματίας ικανός για multitasking, ο οποίος πρέπει ταυτόχρονα να κινητοποιεί δεξιότητες από τους τομείς της ψυχολογίας, της κοινωνιολογίας, της παιδαγωγικής, της διαχείρισης, του μάρκετινγκ, μεταξύ άλλων επιστημών.

Είναι ο/η επαγγελματίας που θα πρέπει να είναι σε θέση να δημιουργήσει μια θετική και αποτελεσματική παιδαγωγική σχέση που προωθεί και διευκολύνει τη μάθηση, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη των ικανοτήτων που προβλέπονται στην προκαθορισμένη αναφορά, κινητοποιώντας τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες ανάλογα με τις συγκεκριμένες καταστάσεις και ομάδες, σε μια κοινωνικά και ηθικά τοποθετημένη πρακτική.

Σε οποιοδήποτε πλαίσιο εκπαίδευσης, οι κύριες αρμοδιότητες του, Εκπαιδευτή Factive είναι να δημιουργήσει ένα καλό κλίμα στο εκπαιδευτικό πλαίσιο, να εμπλέξει τους εκπαιδευόμενους και να τους υποστηρίξει στο σχεδιασμό της εκπαίδευσής τους, στη διάγνωση των μαθησιακών τους αναγκών, στη διαμόρφωση των στόχων τους, στην κατάρτιση σχεδίων για την επίτευξη

στην εφαρμογή αυτών των σχεδίων και στην αξιολόγηση της μάθησης, πρακτικές που τελικά θα λάβουν τη μορφή συμβάσεων μάθησης (ή κατάρτισης).

Το σχέδιο μαθήματος είναι ένα εργαλείο διαχείρισης του εκπαιδευτή που χρησιμεύει ως οδηγός και υποστήριξη για την αποτελεσματική και αποδοτική ανάπτυξη της εκπαίδευσης.

Για να δημιουργήσετε ένα σχέδιο μαθήματος είναι σημαντικό ο εκπαιδευτής πρώτα να καταλάβει ποιο είναι το κοινό-στόχος, δηλαδή σε ποιον απευθύνεται η εκπαίδευση.

Ανάλογα με την ηλικία, οι προσδοκίες σχετικά με τη μαθησιακή διαδικασία είναι διαφορετικές. Δεν μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει «σωστή» ή «λάθος» μέθοδος για τη μαθησιακή διαδικασία. Υπάρχουν πολλές μέθοδοι και τεχνικές που σε συνδυασμό μας επιτρέπουν να σχεδιάσουμε ένα πλάνο μαθήματος ευθυγραμμισμένο με τις προσδοκίες όλων των συμμετεχόντων.

Ακολουθεί μια μελέτη περίπτωσης και ένα παράδειγμα ολοκληρωμένου σχεδίου συνεδρίας. Στο Εγχειρίδιο FACTIVE παρέχουμε ένα παράδειγμα σχεδίων συνεδρίας για κάθε μονάδα ικανότητας. Επομένως, για να κατανοήσετε βαθύτερα τον τρόπο υλοποίησης των περιεχομένων του MOOC σε μια προσέγγιση Ανατρεπόμενης Τάξης, προτείνουμε να εξερευνήσετε το έγγραφο λεπτομερώς.

FACTIVE Σχεδιασμός πλάνου μαθήματος – Παραδείγματα με τα περιεχόμενα του MOOC

Ημερομηνία: xx/xx/xxxx	Ενότητα No. #2 – Πεδίο βιωσιμότητας	Session No. #2 – Βιώσιμες πρακτικές στο χώρο της κλωστοϋφαντουργίας και ρουχισμού
Κοινό - στόχος: Εργαζόμενοι κλάδου (Μαρία)	Λειτουργία συνεδρίας: Β-εκμάθηση	Χρόνος: 60' + 90'
Περιεχόμενο προγράμματος: - Βιώσιμες πρακτικές, προκλήσεις και λύσεις στον κλάδο των T&C. - Βιώσιμες οικονομικές λύσεις και βέλτιστες πρακτικές. - Βιώσιμες περιβαλλοντικές λύσεις και βέλτιστες πρακτικές περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. - Βιώσιμες κοινωνικές λύσεις και βέλτιστες πρακτικές κοινωνικής βιωσιμότητας. - Συνολικές πρωτοβουλίες εταιρικής βιωσιμότητας.		Διδακτικές πηγές: MOOC. Microsoft Teams. Google Forms. Υπολογιστές. Ηλεκτρονικά εργαλεία: <i>Mindmaster</i> , <i>Picture Note</i> , <i>Kahoot!</i> <i>Mentimeter</i> . Φύλλα εργασίας – <i>Liveworksheets</i> .
Παιδαγωγικοί στόχοι: - Στο τέλος της διαδικτυακής συνεδρίας, οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να εντοπίσουν ορισμένες βιώσιμες πρακτικές, προκλήσεις και λύσεις στον κλάδο των T&C. - Σε μικρές ομάδες, πρέπει επίσης να είναι σε θέση να προετοιμάσουν και να παρουσιάσουν μία περίπτωση: - ο Βιώσιμες οικονομικές λύσεις και πρακτικές - ο βιώσιμες περιβαλλοντικές λύσεις και βέλτιστες πρακτικές περιβαλλοντικής βιωσιμότητας.		

- ο βιώσιμες κοινωνικές λύσεις και βέλτιστες πρακτικές κοινωνικής βιωσιμότητας (ένα θέμα ανά ομάδα). - Πρέπει να είναι σε θέση να εντοπίζουν συνολικές πρωτοβουλίες εταιρικής βιωσιμότητας.			
Παιδαγωγικές Τεχνικές/ Δραστηριότητες:			
Εισαγωγή: Ανανέωση προηγούμενης συνεδρίας (Μέθοδος ερωτήσεων – <i>Questions’ Technique</i>). <i>Brainstorming</i> (Μέθοδος ερωτήσεων και δραστηριοτήτων).	Κυρίως θέμα: Συμπλήρωση φύλλου εργασίας (Μέθοδος δραστηριοτήτων). Ανασκόπηση μαθήματος βίντεο συνοδευόμενο από ερωτήσεις (Εκθετική μέθοδος και Μέθοδος Ερωτήσεων). Σύντομη ανάλυση Case Studies (Μέθοδος δραστηριοτήτων).	Επίλογος: Σύνοψη (Εκθετική Μέθοδος). Δραστηριότητες αξιολόγησης (Μέθοδος ερωτήσεων). Διανομή εργασιών για το σπίτι (Εκθετική μέθοδος).	
Αξιολόγηση: <i>Mentimeter</i> – Διαμορφωτική αξιολόγηση (<i>Reaction and Learning Assessment Levels</i>). Τεστ αξιολόγησης μάθησης – <i>Kahoot!</i> (<i>Learning Assessment Level</i>). Έρευνα ικανοποίησης (Google Forms) - <i>What did you enjoy the most and what can we do better?</i> (<i>Reaction Assessment Levels</i>). Περιεαίρω αξιολόγηση της παρουσίασης κάθε ομάδας (homework for presentation at the next session) – observation scales - (<i>Learning and Behaviour Assessment Levels</i>).			
Παρατηρήσεις: Οι εργασίες που θα ζητηθούν στο τέλος της συνεδρίας έχουν ήδη καθοριστεί από τον Εκπαιδευτή και θα κοινοποιηθούν κατά τη διάρκεια της συνεδρίας και αργότερα στο φόρουμ στην πλατφόρμα. Σε αυτή τη συνεδρία οι παιδαγωγικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν επίσης «δραστηριότητες εντός της τάξης» και «δραστηριότητες στο σπίτι».			
Σχέδιο Υποστήριξης <i>Λειτουργεί ως μια μίνι λίστα ελέγχου για να καθοδηγήσει τον Εκπαιδευτή στην εργασία του και να καθοδηγήσει τους Εκπαιδευόμενους του στα καθήκοντά τους.</i>			
Ποιος Κάνει Τι και Πότε?	Πριν από την Τάξη (Δραστηριότητες στο σπίτι)	Κατά τη διάρκεια της τάξης (Δραστηριότητες για μέσα στην τάξη)	Μετά την Τάξη (Δραστηριότητες στο σπίτι)
Εκπαιδευτής	Προετοιμάζει και παραδίδει τις διαθέσιμες πηγές μάθησης στην τάξη μαζί με τα εργαλεία αξιολόγησης. Οργανώνει όλες τις πληροφορίες που υπάρχουν για το προφίλ των	Βελτιώνει τις προγραμματισμένες παιδαγωγικές δραστηριότητες. Καθοδηγεί του εκπαιδευόμενους στην πραγματοποίηση των παιδαγωγικών δραστηριοτήτων.	Παρέχει καθοδήγηση για εργασίες μετά το σχολείο. Προετοιμάζει το επόμενο μάθημα.

	εκπαιδευόμενων και το μάθημα.	Πρωθεί τις στιγμές ανατροφοδότησης. Φροντιστήριο.	
Εκπαιδευόμενος	Παρακολούθηση ηχογραφημένου μαθήματος. Σημειώσεις - <i>Picture Note</i> . Κατασκευασμένοι χάρτες μυαλού – <i>MindMaster</i> . Οργανωμένες ερωτήσεις.	Κρατάει σημειώσεις. Συνεργάζεται σε παιδαγωγικές δραστηριότητες. Μοιράζεται εμπειρίες και ερωτήσεις. Παρουσιάζει την εργασία του/της. Πρωθεί τον προβληματισμό μεταξύ των συμμαθητών του/ σχηματίζει ερωτήσεις..	Παρέχει καθοδήγηση για εργασίες μετά το σχολείο. Προετοιμάζει το επόμενο μάθημα. Προετοιμάζει και μοιράζεται ιδέες (Φόρουμ). Οργανώνει εργασίες και πόρους. Έρευνες. Οργανώνει, επεξεργάζεται και συγκεντρώνει πληροφορίες. Σπουδές.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ FACTIVE

4.1. Προηγούμενη Αξιολόγηση Γνώσεων

Όταν εισάγετε ένα νέο θέμα, συνίσταται πάντα να ελέγχετε τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις των μαθητών, έτσι ώστε ο εκπαιδευόμενος να γνωρίζει την προηγούμενη εξοικείωσή του με το θέμα που θίγει ο δάσκαλος και τι χρειάζεται να μάθει για να φτάσει στο μαθησιακούς στόχους του μαθήματος. Αυτή η πρακτική είναι επίσης πολύτιμη για τον δάσκαλο, καθώς αποκτά μια ιδέα για τα κίνητρα και την προετοιμασία της τάξης για το θέμα και θα είναι σε θέση να προσαρμόσει το περιεχόμενο της ενότητας για να ενισχύσει τα κενά γνώσης.

Για αυτήν την προηγούμενη αξιολόγηση γνώσεων, προτείνουμε δύο τύπους δραστηριοτήτων ανάλογα με το επίπεδο, την επαγγελματική εξειδίκευση και την ωριμότητα των μαθητών με τους οποίους συνεργαζόμαστε. Κατά τη διδασκαλία ενηλίκων στο χώρο εργασίας τους ή μέσω της διαδικτυακής μάθησης θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί μια πιο παραδοσιακή και απλή προσέγγιση, όπως ένα διάγραμμα όπου οι μαθητές καταγράφουν το επίπεδο κατανόησης και εμπειρίας τους σε κάθε μάθημα που θα διδαχθεί κατά τη διάρκεια της ενότητας. Εάν εργαζόμαστε με νεότερους μαθητές σε περιβάλλον τάξης, είναι καλή ιδέα να χρησιμοποιήσουμε πιο δυναμικές και συμμετοχικές δραστηριότητες, όπως κάποιες *Ρουτίνες Σκέψης (Thinking Routines)*. Αυτές οι ασκήσεις αναπτύχθηκαν από το Project Zero στο Πανεπιστήμιο του Harvard ως μέρος της έρευνάς τους για την Ορατή Σκέψη. Είναι απλές δραστηριότητες που μπορούν να βοηθήσουν να γίνει ορατή η σκέψη.

Προτεινόμενα *Thinking Routines* για να αξιολογήσετε προηγούμενες γνώσεις των μαθητών είναι *“See, Think, Wonder”* (Βλέπε, σκέψου, φαντάσου), *“Chalk talk”* (Κουβέντες της κιμωλίας) and *“3,2,1, Bridge”* (3,2,1, Γέφυρα). Ακολουθεί μια περιγραφή κάθε δραστηριότητας μαζί με παράδειγμα.

Άκου, Σκέψου, Ρώτα

Αυτή η δραστηριότητα συνίσταται στην ανάγνωση μιας πρότασης, ενός κειμένου, στην εξέταση μιας εικόνας, στην παρακολούθηση ενός βίντεο ή στην ακρόαση ενός ήχου που εισάγει το νέο θέμα που θα εργαστεί και ότι οι μαθητές αναρωτιούνται μεμονωμένα τι τους προτείνει. Κάθε μαθητής πρέπει να συμπληρώσει τον παρακάτω πίνακα:

Άκου/ δεξ <i>Τι είναι αυτό που βλέπεις;</i>	Σκέψου <i>Τι πιστεύεις ότι συμβαίνει;</i>	Ρώτα <i>Τι αναρωτιέσαι και γιατί;</i>

Γεμίζοντας αυτόν τον πίνακα, ο μαθητής πρέπει να σκεφτεί τι γνωρίζει για αυτό το θέμα, τις σκέψεις που έχει για αυτό και να αναρωτηθεί και να κάνει ερωτήσεις.

Αφού συμπληρώσουν τον πίνακα, οι μαθητές μοιράζονται τις σκέψεις τους με την υπόλοιπη τάξη και ο δάσκαλος γράφει τις κύριες ιδέες στον πίνακα. Ο δάσκαλος μπορεί επίσης να πει ποιες από αυτές τις σκέψεις/ερωτήσεις θα απαντηθούν στην ενότητα, αλλά πάντα χωρίς να κρίνει. Κάνοντας αυτή την άσκηση, ο δάσκαλος έχει μια ιδέα για τις προηγούμενες γνώσεις που φέρνουν οι μαθητές στην ενότητα και οι μαθητές έχουν ένα ευρύτερο όραμα για το τι πρόκειται να μάθουν.

Η Συζήτηση της Κιμωλίας

Αυτή η ρουτίνα σκέψης δίνει στους μαθητές την ευκαιρία να εκφράσουν με λέξεις τις γνώσεις και τη σκέψη τους για το προτεινόμενο θέμα ταυτόχρονα, κάτι που τους ενθαρρύνει να λάβουν υπόψη τις απόψεις των άλλων. Είναι μια γραπτή δραστηριότητα που μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα σε μικρές ομάδες, έτσι μπορεί να βοηθήσει τους ντροπαλούς μαθητές να εκφραστούν.

Ο δάσκαλος οργανώνει την τάξη με ομάδες των 4 μαθητών (περίπου) και δίνει σε κάθε ομάδα ένα μεγάλο φύλλο χαρτί με μια αρχική λέξη, φράση ή ερώτηση γραμμένη πάνω του. Κάθε μαθητής έχει ένα στυλό ή ένα μαρκαδόρο. Θα χρησιμοποιήσουν διαφορετικά χρώματα για να βεβαιωθούν ότι κάθε εκπαιδευόμενος συμμετέχει στη δραστηριότητα. Ο δάσκαλος ζητά από τους μαθητές να γράψουν στο χαρτί τις απαντήσεις στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Τι ιδέες έχετε/ τι γνωρίζετε για αυτό το θέμα;
- Τι πιστεύετε για τις ιδέες των άλλων;
- Ποιες ερωτήσεις προκύπτουν καθώς σκέφτεστε για όλα αυτά;

Οι μαθητές θα απαντήσουν στις ερωτήσεις και θα συζητήσουν το θέμα στη μικρή τους ομάδα, εν τω μεταξύ ο δάσκαλος περπατά στην τάξη βοηθώντας πιο ήσυχες ομάδες ή μαθητές, προτείνοντας ιδέες και ενθαρρύνοντάς τους όταν κολλήσουν.

Αφού βεβαιωθεί ότι έχουν συμμετάσχει όλοι οι μαθητές, ο δάσκαλος συλλέγει τα χαρτιά, τα βάζει στον πίνακα και οι μαθητές ρίχνουν μια ματιά στις εργασίες των άλλων ομάδων. Αργότερα όλη η τάξη μπορεί να συζητήσει για το θέμα και τις ιδέες που προέκυψαν.

3,2,1, Γεφύρωση

Αυτή η δραστηριότητα συνιστάται κατά την προηγούμενη αξιολόγηση γνώσεων και ως δραστηριότητα αυτό-αξιολόγησης. Αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος γίνεται πριν εξηγηθεί το νέο θέμα, κατά την προηγούμενη αξιολόγηση γνώσεων. Αφού εισαγάγει τον τίτλο ή τη λέξη-κλειδί του νέου θέματος, ο μαθητής σκέφτεται 3 λέξεις, 2 ερωτήσεις και μια εικόνα ή αναλογία που έρχεται στο μυαλό όταν ακούει για αυτό το νέο θέμα. Αφού ολοκληρωθεί η ενότητα, οι μαθητές επαναλαμβάνουν τα βήματα της ρουτίνας (3 λέξεις, 2 ερωτήσεις, 1 εικόνα). Η γεφύρωση είναι ο προβληματισμός των μαθητών για το τι έμαθαν και πώς άλλαξε το όραμά τους.

Πριν τη μάθηση	Μετά τη μάθηση
3 Λέξεις/Ιδέες	3 Λέξεις/Ιδέες
2 Ερωτήσεις	2 Ερωτήσεις
1 Εικόνα ή μεταφορά/ συνειρμό	1 Εικόνα ή μεταφορά/ συνειρμό
Γεφύρωση Εξηγήστε πώς οι νέες σας απαντήσεις συνδέονται ή άλλαξαν από τις αρχικές σας απαντήσεις.	

Οι μαθητές μοιράζονται τις λέξεις, τις ερωτήσεις και τις εικόνες/μεταφορές τους με την υπόλοιπη τάξη και ο δάσκαλος συλλέγει τις κύριες ιδέες στον πίνακα. Σε αυτήν την άσκηση, ίσως μερικές από τις λέξεις ή τις εικόνες να επαναληφθούν. Κάνοντας αυτή την άσκηση, ο δάσκαλος έχει μια ιδέα για τις προηγούμενες γνώσεις που φέρνουν οι μαθητές στην ενότητα και οι μαθητές έχουν ένα ευρύτερο όραμα για το τι πρόκειται να μάθουν.

Αφού ολοκληρωθεί η ενότητα, οι μαθητές συμπληρώνουν τη στήλη «Μετά τη Μάθηση». Κάνοντας αυτό αποκτούν μεγαλύτερη συνείδηση της μαθησιακής τους διαδικασίας και θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιηθεί ως δραστηριότητα αυτό-αξιολόγησης.

4.2. Ενδιάμεση Αξιολόγηση

Το να μιλάς για τη μαθησιακή πρόοδο δεν είναι το ίδιο με τη βαθμολόγηση των μαθητών. Η αξιολόγηση της μαθησιακής προόδου δίνει στους μαθητές συνεχείς ευκαιρίες για βελτίωση. Εάν οι μαθητές δεν καταλαβαίνουν κάτι ή κάνουν λάθος, αποφύγετε την επισήμανση. Αντιθέτως, εισαγάγετε μια διαφορετική στρατηγική μάθησης και παρουσιάστε τους περισσότερες ευκαιρίες μάθησης. Με αυτόν τον τρόπο ένας δάσκαλος προωθεί τη νοοτροπία ανάπτυξης μεταξύ των μαθητών. Οι μαθητές με νοοτροπία ανάπτυξης αναζητούν καλύτερη ανατροφοδότηση, επιμένουν για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, αντιμετωπίζουν καλύτερα τις μεταβάσεις και αναπτύσσουν καλύτερη αυτορρύθμιση.

Ας ρίξουμε μια ματιά σε μερικές προσεγγίσεις για την ενδιάμεση αξιολόγηση:

- **Παροχή εγγενών επιπρόσθετων σε εξωγενείς ανταμοιβές**

Οι μαθητές μερικές φορές διαθέτουν εγγενή κίνητρα στα οποία λαμβάνουν ευχαρίστηση από την ίδια τη μαθησιακή διαδικασία χωρίς την ανάγκη ανταμοιβής. Η θεωρία της γνωστικής αξιολόγησης υποστηρίζει αυτή την εμπειρία δηλώνοντας ότι η εξωτερική (extrinsic) ανταμοιβή μειώνει τα εσωτερικά (intrinsic) κίνητρα. Οι ανταμοιβές και οι τιμωρίες μπορούν να προκαλέσουν αρνητική σκέψη ή να προκαλέσουν απάτη.

- **Οι μαθητές δημιουργούν τα δικά τους τεστ**

Οι μαθητές απολαμβάνουν την πρόκληση να δημιουργήσουν τα δικά τους τεστ. Το κίνητρο αυξάνεται όταν δίνεται στους μαθητές περισσότερος έλεγχος και αυτό το αυξημένο κίνητρο μπορεί, με τη σειρά του, να προωθήσει μια νοοτροπία ανάπτυξης.

- **Συνεργασία με μαθητές για να εξαλείψει το φόβο της εικασίας και να τους βοηθήσει να νιώσουν άνετα να ξεκινήσουν ξανά**

Συνεργαστείτε με τους μαθητές για να εξαλείψετε τον φόβο της εικασίας και να τους βοηθήσετε να νιώσουν άνετα ξεκινώντας ξανά, εάν η διαδικασία τους δεν προχωρά.

- **Θέτοντας υψηλούς στόχους και παραμένοντας επίμονοι στην αξιολόγησή τους**

Θέστε υψηλούς στόχους και να είστε ξεκάθαροι στο πώς θα αξιολογηθούν. Βοηθήστε τους μαθητές να ξεπεράσουν τα εμπόδια στην επίτευξη υψηλών στόχων. Να είστε επίμονοι στην αξιολόγηση των στόχων (μην αποδέχεστε χαμηλότερα πρότυπα. Οι μαθητές νιώθουν περηφάνια για την ολοκλήρωση μιας δύσκολης αποστολής.

- **Εργαλεία gamification που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση**

Οι μέθοδοι και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των μαθητών ποικίλλουν από τις παραδοσιακές έως τις νεότερες και πιο σύγχρονες μεθόδους. Ωστόσο, το ένα δεν χρειάζεται να αναιρεί το άλλο. Gamification είναι η χρήση στοιχείων παιχνιδιού και τεχνικών σχεδίασης παιχνιδιού σε περιβάλλον εκτός παιχνιδιού.

Μια παραδοσιακή μέθοδος μπορεί να εκσυγχρονιστεί μέσω των εργαλείων που χρησιμοποιούνται, για παράδειγμα, αντί να δημιουργήσει μια παραδοσιακά σχεδιασμένη εξέταση πολλαπλών επιλογών, ο δάσκαλος μπορεί να παρέχει τη μέθοδο πολλαπλής επιλογής μέσω ενός παιχνιδιού, όπου η εικόνα και η ακολουθία της εξέτασης γίνονται παιχνίδι. Μέσω της gamification ο δάσκαλος μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο στα κίνητρα των μαθητών. Σχεδιάζοντας σωστά το σύστημα επιβράβευσης, η δέσμευση των μαθητών αυξάνεται και τα δύο μέρη "ανταμείβονται" από τη διαδικασία.

Μέσω επεξεργασμένων αξιολογήσεων σε μορφή παιχνιδιού, υπάρχουν αρκετά στοιχεία που επεξεργάζονται. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, τα κίνητρα και η δέσμευση ενισχύονται, παράλληλα με τον ανταγωνισμό, τη συνεργασία μεταξύ των μαθητών, τη λήψη επιλογών, τον υπολογισμό της οικονομίας για την ανταμοιβή του τελευταίου παιχνιδιού κ.λπ.

Προηγούμενες μελέτες gamification σε Ινστιτούτα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης έδειξαν ότι η χρήση στοιχείων παιχνιδιού έχει επιτύχει πολλά υποσχόμενα αποτελέσματα και μπορεί να είναι ελκυστική για τις νέες γενιές φοιτητών, που δεν είναι άλλες από τους ψηφιακούς ντόπιους, οι οποίοι έχουν υψηλό επίπεδο εξοικείωσης με τα παιχνίδια και ανοιχτό στην έννοια της μάθησης από αυτό.

5. FACTIVE KIT ΓΙΑ ΛΙΣΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Υπάρχουν λίστες ελέγχου που θα υποστηρίξουν την αξιολόγηση της εργασίας/απόδοσης του εκπαιδευτή και άλλες που θα βοηθήσουν στην αξιολόγηση της απόδοσης και της συμμετοχής των εκπαιδευομένων πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τις εκπαιδευτικές συνεδρίες.

Κλείνουμε αυτό το έγγραφο με μια λίστα ελέγχου που βοηθά τους εκπαιδευόμενους, την πραγματική ομάδα-στόχο, να κατανοήσουν εάν μπόρεσαν να αγγίξουν βασικά σημεία των διαφορετικών φάσεων/συνεδριών που σχετίζονται με την εκπαίδευση στην οποία συμμετέχουν, σύμφωνα με τους στόχους που όρισε ο εκπαιδευτής, σε διάφορα στάδια της εκπαίδευσης (εντός και εκτός αυτής).

Δημιουργούν άνοιγμα για προβληματισμό σχετικά με πιθανές βελτιώσεις που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν ή πτυχές που έχουν ήδη επισημανθεί αλλά θα μπορούσαν να βελτιωθούν περαιτέρω για να παρέχουν καλύτερη απόδοση.

	Βελτιώσεις κατά τη γνώμη του ασκούμενου
Φάση προετοιμασίας	
• Ακούστε και συζητήστε	
• Οργανωθείτε για τις δραστηριότητες που πρέπει να γίνουν	
• Ανταλλαγή ιδεών και απόψεων	
• Ενθουσιασμός και ενδιαφέρον στο θέμα	
• Κάνετε ερωτήσεις	
Στο σπίτι	
• Εργαστείτε ατομικά/ομαδικά στο σπίτι	
• Εξερευνήστε τις πηγές που προτείνει ο/η δάσκαλος/-α	
• Έρευνα και συλλογή πηγών	
• Κρατήστε σημειώσεις και ανταλλάξετε ιδέες στην τάξη	
Στην τάξη	
• Μοιραστείτε πηγές και παρατηρήσεις με τους συμμαθητές σας	
• Αναλύστε και καταγράψτε σχόλια και ευρήματα	
• Εργαστείτε συλλογικά δημιουργώντας mind map ή/και άλλα συνοπτικά σχεδιασμένες ιδέες	
• Αναλύστε θέματα μέσω άμεσης συνεργατικής εμπειρίας	
• Μοιραστείτε ιδέες με τους άλλους για όσα έχουν μάθει	
• Μοιραστείτε βίντεο/αρχεία/παρουσιάσεις με άλλους μαθητές	

ERASMUS +

KA2 – Συνεργασία για Καινοτομία και Ανταλλαγή Καλών Πρακτικών

KA202 – Στρατηγικές Συμπράξεις στον τομέα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (EEK)

Συμφωνία επιχορήγησης: 2020-1-PT01-KA202-078344

Διάρκεια έργου:

01 Οκτωβρίου 2020 – 30 Σεπτεμβρίου 2022

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εκδήλωση αυτή δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των συντελεστών της και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που παρουσιάζονται σε αυτήν.

© 2020-2022 Εταίροι Σύμπραξης FACTIVE. Όλα τα δικαιώματα προστατεύονται. Όλα τα σήματα και άλλα δικαιώματα σε αναφερόμενα προϊόντα τρίτων μελών μέσα στο αρχείο αναγνωρίζονται και ανήκουν στους αντίστοιχους κατόχους.

Portugal

Portugal

Slovenia

Italy

Italy

ins Terrassa

Spain

Belgium

cre thi dev
creative thinking development

Greece

Spain

www.factiveproject.eu